DESVOLTAREA SPORTULUI DEPINDE DE PROGRESUL SOCIAL ŞI POLITIC

de E. HORN

RELAŢIILE DE PRODUCŢIE existente determină hotărîtor formele culturale ale unei societăţi la un timp dat. Altă cultură aveau ţările cu un regim sclavagist, decât acelea feudale sau capitaliste. Nu este mai puţin adevărat că aceste regimuri cari dominau globul pământesc la o anumită epocă, aveau o politică anumită în conducerea treburilor şi care nu era altceva decât apărarea şi întărirea dominaţiei de clase pentru a putea susţine mai departe regimul social existent.

Care a fost această atitudine a diferitelor regimuri politice cu singura dorinţă să întărească dominaţia lor de clasă, este destul de cunoscută, dar totuşi nu strică dacă vom încerca aci să conturăm în câteva rânduri, trăsăturile caracteristice ale acestei atitudini, specifice diverselor regimuri în diversele epoci ale istoriei, în special cea avută faţă de sport.

Grecia este ţara clasică a sclavagismului antic. Sportul a servit acolo, acum 2000 de ani, pentru pregătirea războinică a clasei aristocrate, iar sclavii nu erau admişi la nici un exerciţiu fizic cu caracter educativ. In schimb, gladiatorii s'au recrutat din rândul sclavilor, cari erau uneori plătiţi pentru exhibiţiile lor quasi-sportive, iar alteori îşi răscumpărau libertatea învingând în luptă pe adversarii lor.

In regimul feudal, exerciţiile sportive serveau clasei nobililor ca un antrenament războinic, de a dreptul ca instrucţie militară. Poporul avea şi el distracţiile lui sportive, constând din diverse jocuri de bâlciu, trântă, jocuri de mingi etc. Dar acestea, aşa zise „jocuri poporane" nu aveau nimic comun cu exerciţiile sportive ale nobililor, aveau alte reguli şi alte scopuri. La un moment dat, când aceste jocuri au luat forme mai violente, ameninţând privilegiile de clasă ale nobilimii, au fost chiar interzise de seniorii feudali.

Regimul capitalist, bazat pe clasa burgheză, a adus forme noui de sport, corespunzătoare felului de viaţă al burgheziei, bazată pe exploatarea nemiloasă a proletariatului şi ţărănimii. Sportul burghez a devenit o „concurenţă liberă" între cei mai buni, unde fiecare caută să câştige cu orice mijloace transplantând în sport „lupta pentru viaţă" a burgheziei. Totul devine interes comercial, sportul transformându-se în afacere, întreprinzătorii în trusturi monopoliste, — şi sportivii sunt obligaţi să aplice toate invenţiile maşinismului industrial în technica lor sportivă, pentru a mai putea câştiga. Poporul nu mai poate face sport, trebuind să muncească tot timpul pentru un minimum de existenţă mizerabil şi nepermiţând nici un alt efort. Când însă muncitorimea a câştigat, prin lupta de clasă, reducerea orelor de muncă şi prin asta, dreptul la recreaţie şi sport, ea a folosit sportul ca o armă în lupta dusă pentru a scăpa de dominaţia capitalului exploatator. Reacţia burgheziei a venit în forma unor măsuri represive, interzicând activitatea cluburilor muncitoreşti, iar distincţia adusă categoriilor de sportivi amatori şi profesionişti nu era altceva decât apărarea privilegiilor de clasă burgheze, prin excluderea oamenilor din popor dela marile şi mai alese micile competiţii sportive.

AM VĂZUT mai sus că sub toate regimurile trecute sportul şi educaţia fizică erau expresiunea condiţiilor sociale existente şi susţinute de clasele dominante şi exploatatoare. Prin urmare, sportul nici nu putea fi altceva decât un mijloc în plus pentru întărirea puterii politice a acestor clase, fiind în aşa fel organizat şi practicat, încât să servească la intensificarea exploatării claselor subjugate.

Mai evident era acest caracter al sportului de clasă sub regimurile recente fasciste, în cari sportul a servit ca mijloc de pregătire războinică a tineretului. Aceste războaie au fost războaie imperialiste în interesul clasei exploatatoare, contribuind şi mai puternic la sporirea acestei exploatări.

*

CU TOTUL ALTA este situaţia în ţările noilor democraţii, în ţările cu democraţii populare, cari, toate tinzând spre desfiinţarea claselor sociale, mergând spre realizarea socialismului. Democraţia populară reprezintă de fapt un regim intermediar, în timpul căruia se creiază condiţiile necesare realizării socialismului. Iar socialismul însemnează lichidarea împărţirii pe clase a societăţii, încetarea oricărei exploatări a omului de către om, mijloacele de producţie devenind proprietate colectivă. Aci, sportul încetează de a mai fi amator sau profesionist, nu mai este privilegiul unei clase (ne mai existând clase) şi devine pur şi simplu SPORT PENTRU FOLOSUL TUTURORA. Ţelul acesta a fost atins în mare măsură în URSS şi este pe cale de realizare în toate ţările cu democraţie populară.

*

NU ESTE, DECI, şi nu poate fi indiferent unui sportiv, — care prin definiţie este şi iubitor al mişcării sportive, — ce fel de regim social există într'o societate şi ce forţe politice conduc destinele ţării. Regimul democraţiei populare constitue din punct de vedere istoric un pas înainte pe calea desvoltării sociale, asigurând omului un grad superior de cultură, ca urmare a unor relaţii de producţie perfecţionate faţă de regimurile anterioare.

Regimul politic, deci, are cea mare influenţă asupra formelor specifice ale culturii şi, de aceea, mersul înainte pe calea consolidării regimului politic democrafic popular este o chestiune de nedespărţit, — pentru orice sportiv, — de ideia progresului educaţiei fizice.

Instaurarea unui guvern cu adevărat popular la cârma ţării şi instaurarea republicei au fost cuceriri cari au venit să consolideze acest regim de democraţie populară în ţara noastră, iar, ca o etapă imediat următoare, ne-am fixat sarcina elaborării unei noui Constituţii, care să consfinţească cuceririle noastre democratice şi să asigure progresul poporului nostru către orizonturi noui, mai lumi noase... către socialism!

Deaceea, noi sportivii, ne facem o chestiune de constiinţă cetăţenească şi sportivă din aceste apropiate alegeri, cari urmează să desemneze pe reprezentanţii noştri în adunarea constituantă, etapă de importanţă istorică în desvoltarea ţării noastre şi care asigură şi ridicarea noastră sportivă la culmi ne mai atinse în trecut.

BAZAR ATLETIC

INTERESANT de urmărit lungimea pasului sprinterilor celor mai cunoscuţi: Metcalfe 2 m. 55; Paddock 2 m. 30; Owens 2 m. 10; Tolan 1 m. 50.

OLANDEZUL OSENDARP a câştigat probele de sprint ale celui de al doilea campionat european în 1938.

MARE ESTE cel mai rapid om din lume? Nu Owens! Nici Davis! Cei doi recordmani mondiali pe 100 m. (10 sec. 2 zecimi) au fost întrecuţi în viteză de fenomenalul Paddock şi de I. Donaldson.

Australianul Donaldson a reuşit pe 130 yarzi (118 m. 90) 12 secunde — ceeace reprezintă cea mai mare viteză realizată vreodată de un om.

CHARLEY PADDOCK a reuşit pe 110 yarzi 10 sec. 2 zecimi — record american, în timp ce pe 100 m. n'a putut realiza decât 10:3.

PRIMUL FRANCEZ care a reuşit sub 4 minute în cursa de 1500 m. a fost Wiriath. El a câştigat cursa disputată la 5 Iulie 1925 pe stadionul Colombes în 3'59"6/10 stabilind astfel un nou record francez.

PRIMELE campionate de atletism ale Iugoslaviei şi Cehoslovaciei au avut loc în 1919.

IN 1796, T. E. Eurke câştigă titlul olimpic pe 100 metri în 12 secunde. In medie, 30 km. pe oră. In 1936 Owens devine recordman mondial realizând pe 100 m. 10"2/10, adică 35,294 km. pe oră. Iată indicele perfecţiunii umane.

30 IULIE—13 AUGUST, LONDRA

FIREŞTE, ESTE VORBA DE FOOT-BALLUL LA OLIMPIADA 1948

CAND, în 1908, s'a organizat primul turneu olympic de football — la Londra, între 19 şi 24 Octombrie — nimeni nu bănuia că această competiţie va urma aceeaşi linie evolutivă ca şi footballul însuşi. Mai ales că prima ediţie a turneului olympic s'a soldat şi cu un fiasco din punct de vedere al numărului participanţilor: din 8 ţări înscrise nu s'au prezentat decât 6, iar Franţa a aliniat două garnituri naţionale. Incât, de fapt, au luat parte doar 5 naţiuni..

...De atunci au trecut 40 de ani şi iată că a venit iar rândul Londrei să găzduiască un turneu olympic. Primul după al doilea războiu mondial şi într'un moment care va imprima turneului semnificaţia timpurilor noui: o întrecere — aşa cum le place occidentalilor să spună — între democraţiile Estului şi democraţiile Vestului.

Şi pentrucă olympiada în general şi turneul de football în special constitue evenimentul anului pentru toţi sportivii din lume, în vederea cărora pregătirile sunt pretutindeni în toiu — (în totdeauna olympiada a constituit o şcoală utilă pentru participanţi), să reamintim ceditorilor noştri câteva date cu caracter istoric.

Răsfoind istoria...

CUM SPUNEAM mai sus, primul turneu olympic de football a fost organizat la Londra între 19 şi 24 Octombrie 1908 şi îşi anunţaseră participarea 7 naţiuni; dar până la urmă n'au participat decât 5 şi finala a opus Marea Britanie şi Danemarca. „Insularii" şi-au însuşit titlul olympic cu 2-0.

Aceleaşi echipe naţionale au ajuns şi în finala turneului olympic desfăşurat la Stockholm între 29 Iunie şi 6 Iulie 1912. Şi de data aceasta Marea Britanie a câştigat, dar cu scorul de 4-2.

Cum, din cauza războiului, în 1916 nu s'a putut organiza, următorul turneu olympic a avut loc în 1920 (24 August — 5 Septembrie) la Anvers şi s'a soldat cu câteva surprize: Marea Britanie a fost eliminată din primul tur de Norvegia, aceasta de Cehoslovacia cu 4-0, iar în finală Belgia a dispus de echipa cehoslovacă prin descalificare, cu 2-0.

Peste 4 ani, în 1924 între 25 Mai şi 9 Iunie la Paris, numărul ţărilor participante s'a mărit: 22, fără Marea Britanie, dar cu Uruguay şi USA. De data aceasta, victoria a revenit Uruguayului care a învins, în finală, Elveţia cu 3:0.

La acest turneu a luat parte — prima şi ultima dată — echipa României, care a prezentat formaţia: S. STROCK — MOLNAR, BARTA (tatăl jucătorului dela CFR B.) — ZIMMERMANN, HONISBERG, COZOVICI — A. STROCK, BONCINCAT, RUDDY, WETZER, GUGA, TAENZER.

România a pierdut cu 6:0 în faţa Olandei.

Intre 27 Mai şi 13 Iunie 1928, turneul olympic a fost organizat de Olanda la Amsterdam şi a fost cucerit de acelaş Uruguay care a dispus de Argentina, în finală, cu 2-1, după prelungiri.

Ultima ediţie a turneului a avut loc în 1936 la Berlin, unde Italia a câştigat cu 1-0 finala cu Austria.

De atunci, turneul olympic de football nu s'a mai disputat, dealtfel ca şi olympiada în general. In 1940 ţările erau mult prea preocupate de războiul declanşat de sălbatecul nazism, iar în 1944 erau ocupate cu lichidarea conflictului şi a fascismului opresor.

Incât, abia anul acesta se reia firul footballului olympic.

Datele turneului No. VII

LA LONDRA, între 30 Iulie şi 13 August se va desfăşura al VII-lea turneu olympic de football, datele reţinute — provizoriu — pentru jocuri fiind: 30 şi 31 Iulie, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11 şi 13 August. Terenurile de disputare: Empire Stadion şi celelalte arene londoneze.

Şi pentrucă este vorba de o competiţie olympică, ţările participante vor trebui să respecte regulile şi definiţia amatorismului statornicite de F.I.F.A. (în caz de desacord asupra interpretării, textul englez va fi decisiv).

Amănunte interesante şi un aspect negativ

TRECAND peste amănuntele obicinuite care privesc: regulile de joc (acelea promulgate de „International Board") organizarea revenită FIFA-ei, reprezentarea oficială, durata jocurilor cu prelungiri în caz de egalitate la scurgerea celor 90 minute sau premierea primelor 3 naţiuni clasate — ne com opri asupra a două chestiuni, cu aspect defer,t: negativ şi pozitiv.

1 Inscrierile la turneul olympic de football trebue să parvină la Londra până la 16 Iunie cel mai târziu, iar listele jucătorilor (11 titulari şi 11 rezerve) trebuesc anunţate cel mai târziu până la 15 Iulie (după aceste date nu se va accepta nicio adăugire sau modificare).

Dacă se vor înscrie 16 ţări sau mai puţin, comitetul terenurilor al FIFA-ei va proceda la desemnarea programului prin tragere la sorţi, până la 18 Iunie.

In cazul când, însă, se vor înscrie mai mult de 16 naţiuni acelaş comitet va organiza jocuri eliminatorii care să reducă numărul echipelor participante la 16. Aşadar, un turneu pre-olympic, probabil pe zone, aşa cum s'a procedat şi în campionatul mondial.

Acolo însă unde va interveni cu siguranţă subiectivismul este atunci când se va proceda la alegerea echipelor pentru turneul eliminatoriu. Dacă se va recurge prin tragere la sorţi din lotul întreg de participanţi, aşa cum s'a anunţat (şi tragerea la sorţi trebue să aibe loc înainte de 18 Iunie) atunci — vorba ceia — totul va fi în regulă. Dar ne este teamă — există exemple în trecut — că şi aici va prima interesul financiar al competiţiei şi atunci vor fi sacrificate echipe a căror valoare impune prezenţa lor la Londra.

Chiar şi atunci când s'ar recurge la sistemul grupelor, s'ar putea întâmpla — de exemplu — ca Luxemburg să dispună de Olanda şi să plece la Londra, iar Ungaria şi Iugoslavia să se întâlnească între ele pentru a da un învingător, când fiecare în parte este mai bună decât Luxemburg şi Olanda la un loc...

Acesta este aspectul negativ.

...şi unul pozitiv

IN SCHIMB, este foarte bine că s'a stabilit — în mod sportiv — ca un joc terminat la egalitate şi după prelungiri, să se rejoace în a doua şi chiar a treia ediţie, dacă va permite programul. In caz contrar, F. I. F. A are latitudinea să desemneze învingătorul prin tragere la sorţi

Este normal ca echipele, care au jucat nedecis timp de 120 de minute, să aibe dreptul la un nou joc şi să nu li se pună şansele la care le îndreptăţeşte valoarea, la discreţia sorţilor...

Etc., etc...

IN REST, regulamentul turneului olympic de foot-ball arată că:

Modul de a decide pe al treilea clasat va fi fixat de FIFA (match simplu de calificare sau turneu care să asigure un plus de încasări — n.n.);

Ordinea şi datele ca şi terenurile vor fi fixate de Comisia Terenurilor care îşi rezervă dreptul de a modifica — dacă va fi necesar — aceste aranjamente. Pe cât va fi posibil se va acorda fiecărei echipe o pauză de cel puţin 48 ore între două jocuri;

Arbitrii care vor însoţi echipele concurente şi dintre cari se vor face delegările, vor trebui să figureze în listele oficiale de arbitri internaţionali stabilite de FIFA; şi

FIFA va decide în toate chestiunile care nu sunt prevăzute de regulament.

*

IATA cum se anunţă turneul de football dela Londra din Iulie-August.

Până atunci, să aşteptăm înscrierile şi să vedem pregătirile pre-olympice.

(p. g.)

LA TG.-MUREŞ SUNT 50.000 LOCUITORI,

DINTRE CARI APROAPE 600 SUNT JUCĂTORI DE BASKET-BALL

N'AM PUTUT REZISTA tentaţiei de a-l întâlni pe Ferencz fără să-l... "descoasem". La Tg. Mureş am văzut mult basket-ball. Este unul din primele oraşe, ale ţării în care s'a practicat basket-ballul.

Tot Tg. Mureşul a dat echipei naţionale două talente de necontestată valoare: FERENCZ şi MAROŞI.

Iată dar, atâtea motive care m'au făcut să-i cer lui "JIGO" FERENCZ să-mi dea amănunte asupra activităţii basket-ballului la Tg. Mureş.

Ce-am aflat dela FERENCZ sunt fapte cari fac cinste basket-ballistilor din acest oraş îndepărtat al ţării.

Cei aproape 600 jucători de basket-ball la lucru

DIN CEI 50,000 locuitori ai oraşului, aproape 600, — de ambe sexe — practică basket-ballul. Un număr de 260 sunt legitimaţi la FRBV iar alţi peste 300 joacă, dar nu s'au legitimat încă.

Desvoltarea acestui sport în Tg. Mureş se datoreşte fără îndoială celor câtiva jucători ai primei echipe a oraşului, "CFR", care se dedică ridicării cadrelor cu un devotament demn de laude.

Este aici o diferenţă de concepţie între mureşeni şi bucureşteni.

Evident că organele oficiale — respectiv Liga de basket-ball — acordă tot concursul pentru ridicarea acestui sport.

Preşedintele ligii, d. prof. Andrei Horwath secondat de d-nii Negoi N-lae, Surdu Ioan şi Toth Carol sunt prezenţi cu vorba şi fapta acolo unde este necesar.

Activitatea basket-ballului în Tg. Mureş este asiduă.

Un campionat de iarnă al oraşului a început la 18 Decembrie 1947 în sala Colegiului din localitate, cu participarea a 14 echipe masculine şi 8 feminine, dintre care 5 echipe sunt muncitoreşti, una universitară şi restul şcolare.

Iată acum, în câteva cuvinte, prezentarea sumară a celor mai reprezentative formaţiuni din Tg. Mureş:

Echipa feminină a „CFR"-ului este alcătuită numai din eleve de liceu.

MUSCA, TUKA, TOGANEL BACIU, IUŞAN BOERIU, BARBOSSY, ARZALOŞ, CREŢU, VINTILA.

Fetele, deşi tinere, urmând cu stricteţe sfaturile lui FERENCZ, promit o frumoasă surpriză în scurt timp.

ECHIPA DE PITICI a "CFR" antrenată tot de FERENCZ, este formată din jucători sub 14 ani

Sindicatul CFR din localitate se ingrijeşte în mod special de această echipă. După fiecare antrenament, jucătorii primesc câte 3 pahare cu lapte.

Formaţia piticilor este: BOROS, MONICA, NAN, PALFI, RIGO, IRSSAY, BOCOR.

ECHIPA DE FETE—PITICE a "CFR" este antrenată de FULOP şi cuprinde eleve de liceu din clasele III şi IV.

KEMENY şi SASS sunt cele mai promiţătoare talente ale acestei echipe.

ECHIPELE RATA masculin şi feminin sunt antrenate de KOOS.

Din echipa feminină, HATASZI, SOOS, BURIAN sunt jucătoare de mare talent, iar dela băeţi KOOS, RIGO, BARBASSY sunt oameni de bază.

"SZEKELLY şi RETTI" este noua echipă a lui ROSZALIA TOTH. Tot aici joacă şi GABOR ILEANA o jucătoare de mare talent. Antrenamentele sunt conduse de FERENCZ.

"BERNATH ANDOR" este o echipă UTM-istă formată din elevi ai Colegiului respectiv, MARTHON, BAGDY I şi BAGDY II, VARO sunt câteva nume care se vor impune curând.

Antrenează LUCACS dela "CFR"

"BEAC" este echipa Universităţii Bolyay din Tg. Mureş.

HALMAGY dela "DERMATA" din Cluj, este antrenorul echipelor "B.E.A.C.".

La băeţi joacă HORNIAK; SCHULLER, ZOLTAN, MAROSI II, iar la fete REBKA; VERES, ATZEL, FORRY (dela „Dermata" Cluj) şi Haltek (dela Baia Mare).

„C. F. R." dă atenţia generală

DESIGUR că grija pe care o poartă jucătorii feroviari de a forma celelalte echipe este mai mult decât lăudabilă. Dar odată cu aceasta jucătorii CFR-ului nu neglijează câtuşi de puţin antrenamentele lor. ELEK MARTIN care este acum antrenorul "CFR"-ului, în locul lui ZOLDI, a impregnat formaţiei două sisteme de joc.

Dar, despre CFR sunt multe de spus. Activitatea lor este demnă de invidiat.

Noi ne rezervăm pentru altă dată dreptul de a destăinui activitatea primei echipe a Tg. Muresului şi una din cele mai puternice formaţii din ţară.

— v. b. —

PRIMELE REZULTATE OBŢINUTE DE ECHIPA R.P.R. DE POPICE LA BUDAPESTA

TURNEUL de popice dela Budapesta la care participă Ungaria, Belgia, Austria şi România, a început cu un joc amical între echipele Ungaria B - România.

Ungaria a învins cu 6602 la 6198

Popicarii unguri au obţinut următoarele rezultate individual: KISS 876, PALOTAI 856, ERDELYI 840, KOVACS 831, KISS 813, SOOS 800, TOTH 797, NOVAKI 788

Echipierii noştri au aruncat după cum urmează: NAGY 798, BOSZORMENYI 795, MICOLA 790 POPA 789, CIREŞARU 776, CURILA 772, PAUŞEC 745 şi FILIMON 733.

REVANŞA CERDAN-RAADIK SE VA DISPUTA VARA ACEASTA LA PARIS?

NEW YORK. — LEW BURSTON care se îngrijeşte de „soarta" lui CERDAN în Statele Unite, se află în permanent contact cu managerul lui ANTON RAADIK în vederea perfectării revanşei CERDAN-RAADIK. Această întâlnire, conform proectelor lui BURSTON, ar urma să se dispute vara aceasta la Paris. Cele două părţi sunt deocamdată în stadiu de tratative iniţiale, nimic definitiv nefiind încă stabilit.

Pe de altă parte, organizatorii din Chicago, cari au „mirosit" în acest match un imens succes financiar, se luptă cu înverşunare pentru ca întâlnirea să se dispute tot în oraşul lor.

Proectul lui BURSTON de a-l aduce pe CERDAN la Paris are şanse de a fi dinamitat de două motive: pentrucă e dificil să transformi francii în dolari şi, mai ales, pentrucă organizatorii yankei, coalizaţi, se opun..

Vor avea oare prilejul parisienii să asiste la această revanşe senzaţională?

Ursul din Poiana Peşterilor

REPORTERUL NOSTRU FOTOGRAF a fost trimis, înainte de Crăciun, în munţi. Bucuros de plimbare şi de imensul material pe care-l putea culege, s'a făcut nevăzut cu viteza aburului.

Vă spun drept că-l invidiam. Cred că şi eu în locul lui aş fi placat cu aceiaşi viteză. Dar pentrucă nu se putea, îl aşteptam cu explicabilă nerăbdare. Domnul PIKI — cum îi spunem noi s'a lăsat aşteptat vreo 10 zile şi în sfârşit într'o bună dimineaţă apare în redacţie: «Fraţilor era să mă mănânce ursul!» Explozia domnului PIKI ne-a imobilizat pe scaune. Grişa Azdarov, un bun prieten al gazetarilor sportivi, originar tocmai din depărtările Uralilor, era singurul care zâmbea amuzat. "Ei, ia spune tovarăşe Ivan (nici în ruptul capului nu-i spunea PIKI) cum s'a întâmplat?

— "Păi să vedeţi: Urcam singur, singurel coasta Dihamului, cu PIKI în braţe (d. PIKI îi spune tot PIKI şi aparatului său de fotografiat), când aud nişte mormăituri sinistre în spatele meu. Mă uit înapoi şi văd o mătăhală neagră ce înota greoi în omăt până la genunchi. Măi drăcie, mi-am zis eu, ce-o fi având cetăţeanul ăsta de mormăe ca un urs. (Vă închipuiţi că nici prin minte nu-mi trecea că ar putea fi chiar ursul). M'am oprit în loc şi stam să chibzuiesc: Să mă'ntorc să văd ce are, să-l aştept să vie singur sau să-mi văd de drum. «Inspirate" de frica ce-o simţeam că mi se urcă pe spinare ca un păianjen, am pornit voiniceşte mai departe. O să mă strige dacă i s'a întâmplat ceva, îmi făceam eu socoteala. Spiritul de solidaritate sportivă se bătea aprig în mine cu păianjenul de pe spinare. Şi se mai lăsa şi noaptea iute. Ia să mă grăbesc eu şi să mă gândesc la altceva, mi-am zis, tot se face întuneric şi nu mai pot fotografia.

«Cetăţeanul vine şi el desigur la cabană şi-o să văd eu acolo ce-i. Am mărit pasul şi peste o jumătate de oră — lac de apă — m'am văzut sus. Pe-afară nimeni. Înăuntru o linişte suspectă deşi era iluminat, «a giorno». Mi-am scuturat bocancii, cu sgomot mare, la intrare şi ca om politicos ce sunt, am bătut la uşă, aşteptând să fiu poftit. Nimic. Apăs pe clanţă, închis. Deodată aud, la oarecare distanţă, mormăiala «cetăţeanului» cu pricina, ce venea greoi de tot. M'am pomenit bătând cu pumnii în uşă ca un disperat până când am auzit glasul cabanierului — «Ei, cine-i?» Om bun am răspuns eu. Mi-a deschis repede şi-a închis tot atât de iute în urma mea. «Ai văzut ursul? Pe unde-ai venit?» Ursul? Am simţit cum mi se tale genunchii şi că se învârtea locul cu mine. Abia ta al cincilea pahar de coniac mi-am revenit şi i-am povestit "lupta între spiritul meu de solidaritate sportivă şi întunericul ce se lăsa (doar nu era să spun că mi-a fost frică). Asta-i tot».

— Bine, dar ursul?

— Nu mai ştiu. Coniacul care m'a trezit m'a şi adormit. A doua zi nu se mai vedeau nici urmele ursului, că ninsese toată noaptea.

GRIŞA AZDAROV era singurul care nu părea emoţionat. Noi toţi simţeam cum ni se face părul măciucă, pe măsură ce PIKI povestea.

— Mi se pare că nu-l crezi, GRIŞA, l'am provocat eu.

— Ba da, îl cred, mă întreb însă dece s'a speriat. Pe VASILI IVANOV, prietenul meu, l-a luat odată ursul în braţe şi VASILI l-a mângâiat pe bot fără pic de teamă.

— Nu se poate, GRIŞA, exagerezi.

— Vă spun pe cuvânt de onoare. E drept că peste vreo câteva ore şi VASILI a tras o duşcă de votcă, dar în braţele ursului se jură că l-ar fi pupat pe bot, dacă ajungea până la el.

— Hai GRIŞA, spune. Povesteşte-ne şi nouă, te rugăm Grişa.

— Bine, vă spun. Ne-am aşezat mai bine pe scaune, aprinzându-ne ţigările. Ştiam noi cum povesteşte Grişa. Era doar şi el gazetar sportiv şi uşorul accent străin pe care îl avea, dădea povestirilor lui un farmec deosebit.

— "Intr'o vacanţă de iarnă, am plecat dela INSTITUTUL din MOSCOVA — unde învăţam — să-mi văd părinţii şi prietenii, la GOROJOD în URALI.

Cum aveam aproape două săptămâni de vacanţă am organizat o serie întreagă de concursuri, cu toţi studenţii din împrejurimi ce aveau vreme de întreceri, ca şi mine.

Cel mai interesant dintre aceste concursuri a fost ascensiunea vârfului GOROJE. Hotărâsem să dăm premiu o sanie, celui care va ajunge primul. VASILI IVANOV ne-a spus, cu două zile ina inte, că-i putem da sania de-acum, pentrucă el ajunge primul ori ce s'ar întâmpla. Ne-am ultat cu toţii la el gândindu-ne că pregăteşte ceva; Prea avea multă siguranţă. Stai tu Vasili, să vezi ce ţi-om coace noi, dacă umbli cu «hitrosti» (şiretenii).

Urcuşul se făcea pe patru poteci, pe fiecare dintre ele urcând câte doi băieţi. Vasili căzuse cu SERGHEI IURICI, unul dintre cei mai buni alpinişti ai regiunii. Eram convinşi că SERGHEI îl bate la distanţă pe Vasili. Dar ca pedeapsă pentru lăudăroşenie, cu o seară înaintea plecării, ne-am adunat la GALEA EVGHENOVNA să punem la cale festa pe care să i-o jucăm lui Vasili.

După fel de fel de propuneri, ne-am oprit la cea cu ursul pe care-o propuse JORA ANDREEV. JORA care nu lua parte la concurs, urma să îmbrace o blană de urs şi să iasă înaintea lui VASILI la POIANA PEŞTERILOR. GALEA s'a opus din toate puterile, pretextând că s'ar putea ca VASILI să se îmbolnăvească de spaimă, dar la asigurările noastre că imediat JORA o să-şi arăte capul din blană a căzut şi ea de acord. N'a răbdat-o însă inima şi după ce-am plecat noi, s'a dus drept la VASILI să-i spună ce-am pus la cale. Dar pe drum, ni s'a părut şi nouă că gluma nu-i dintre cele mai reuşite, şi-am renunţat la ea. Lasă, ziceam cu toţii, are grije SERGHEI IURICI să-l pedepsească cu câteva zeci de minute avans.

Mare ne-a fost însă mirarea când ŞURA BOGATERIOV, care urcase primul cu cronometreze sosirile, ne-a anunţat că tot VASILI IVANOV a câştigat concursul şi... sania. Şi SERGHEI IURICI? N'a venit. Probabil s'a întors din drum, pentru cine ştie ce motiv. Dar VASILI unde-i? «A coborît din nou ca să vă întâmpine».

Seara, rupţi de oboseală, ne-am adunat din nou la GALEA EVGHENOVA. L'am găsit pe VASILI fumându-şi ţigara c'un aer de superioritate ce ne scotea din sărite. «Păcat că nu i-am jucat festa cu ursul» spuse la un moment dat JORA ANDREEV. "Prea face pe îngâmfatul». «Nu mai faceţi pe mironosiţele măi băeţi, începu VASILI ironic. Probabil JORA m'a confundat cu SERGHEI IURICI pentru că l'am văzut la un moment dat, venind înapoi de făcea scântei zăpada pe unde trecea. Ori a-ţi uitat să-i înştiinţaţi şi pe el că aveţi de gând să vă deghizaţi în urşi ori a făcut-o el ca să mă sperie pe mine şi apoi a renunţat să mai urce când a văzut că i-am luat-o mult înainte". Am rămas perplexi "Bine VASILI, dar n'a făcut nimeni pe ursul. Am renunţat la plan pentrucă ni s'a părut nefavorabesc şi nesportiv.

— «Ce spui? Cum, n'ai fost tu, JORA ursul dela POIANA PEŞTERILOR? Lui VASILI i-a pierit sângele din obraji. S'a aşezat pe scaun, palid ca un mort. GALEA i-a adus iute un păhăruţ de votcă tare, în timp ce noi îl frictionam de zor. După un timp, i-a revenit şi culoarea pe faţă şi graiul pe buze.

— «Mi se părea mie că prea era înalt ursul ca să fie JORA, dar mă gândeam că s'a înălţat pe ceva».

— «Spune VASILI, spune dela început.

— «Hai să-l vedem pe SERGHEI IURICI, e acasă desigur şi vă spun apoi.

Ne-am dus la SERGHEI şi l-am găsit aşezat în pat, cu ceaiul pe măsuţa de noapte şi legat c'o prişniţă la cap. Când l-a văzut pe VASILI, a sărit jos şi l-a luat de gât. — «Măi VASILI, dacă nu te întorceai sănătos, n'aş mai fi călcat niciodată pe meleagurile GOROJODULUI. Nu mi-aş fi putut ierta că mi-a fost atât de frică încât n'am mai avut răbdare să stau să te conving că la POIANA ursul e un urs adevărat. Bine că te-ai întors sănătos. Ia spune, cum a fost?»

— «Cum să fie, când te-am văzut că vii fuga la vale mi-am zis că pierzi degeaba avansul pe care îl aveai, pentrucă eu tot nu mă întorc. Şi eu am vrut să-ţi spun că ursul nu e urs — mă gândeam că poate nu ştiai — dar când te-am auzit că strigi «Coboară VASILI că-i pericol» mi s'a părut că ştii şi tu de farsă şi-o faci dinadins. Şi-am urcat mai departe. La prima stână din POIANA PEŞTERILOR cea din marginea pădurii hop! văd ursul. Noroc JORA! am strigat eu şi m'am dus întins la el. S'a ridicat în picioare şi-a făcut câţiva paşi în pădure. Ca să nu-i văd faţa mi-am zis eu. M'am repezit la el şi l'am luat în braţe. Mă JORA, am spus eu, nu te mai preface, că ştiu tot. L'am bătut cu palma peste bot, răzând. Drept să vă spun, când am văzut că mă ridică în braţe şi mă asvârle cât colo, mi s'a făcut inima cât un purice şi-am luat-o la fugă. Am mai întors odată capul — cu toată frica — să-l strig: Bravo JORA, faci bine pe ursul dar tot eu o să câştig concursul Am văzut măi tovarăşi, o pereche de dinţi ce mi-au dat aripi la picioare. Aşa se face, probabil c'am ajuns eu primul. N'am spus nimic când am ajuns sus. Nu ştiam, până acum o jumătate de oră dac'a fost JORA ursul din POIANA sau «dedea MEDVED» (unchiul urs).

GRIŞA AZDAROV terminase povestea cu glasul melancolic. «Tovarăşe IVAN, se adresă el lui PIKI, să mă anunţaţi şi pe mine cât mai mergeţi în munţi... mi-e dor de urşi.

In ochii lui GRIŞA amintirea GOROJOLUI din URALI ascunse o lacrimă de dragoste sinceră pentru munţii şi patria lui.

Annie Samarian